

Títol del treball:	Prevalença i factors de risc associats a l'ansietat i la depressió durant l'embaràs i el post part.

Nom i cognoms del ponent:	Marta Jimenez Barragan
Adreça correu electrònic ponent:	
Telèfon de contacte:	

Autors

Nom i cognoms	Categoria professional	Institució / Lloc de treball
1. Marta Jimenez Barragan	Llevadora	ASSIR Mútua Terrassa
2. Olga Ezquerro Rodriguez	Llevadora	ASSIR i Sala de Parts Mútua Terrassa
3. Mercè Tarragó Grima	Llevadora	ASSIR i CEX Mútua Terrassa
4. Anna Carmona Ruiz	Metgessa adjunta Ginecologia i Obstetrícia	Servei de Ginecologia i Obstetrícia Mútua Terrassa
5. Engràcia Coll Navarro	Supervisora de Llevadores ASSIR i Sala de Parts	Servei de Ginecologia i Obstetrícia Mútua Terrassa

Resum de la recerca:

Ha de tenir els següents apartats: introducció, objectius, metodologia, resultats i conclusions. Opcional, màxim dues taules de resultats.

Extensió màxima 650 paraules.

Introducció:

S'ha demostrat a la literatura la relació negativa que pot tenir l'ansietat i la depressió durant l'embaràs. Estudis prospectius relacionen l'ansietat materna amb resultats adversos de desenvolupament neurològic del nadó; aquests inclouen problemes cognitius, emocionals i de conducta.

La incorporació del cribatge en salut mental perinatal, és un estàndard de qualitat introduït per primera vegada a Catalunya amb l'actualització del Protocol de seguiment de l'embaràs al 2018.

Objectius:

- Identificar els factors de risc associats a l'ansietat en l'embaràs i postpart en les dones ateses a l'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva dels Centres d'Atenció Primària de MútuaTerrassa (MT).
- Determinar la prevalença de l'ansietat i la depressió en l'embaràs i postpart, mitjançant el cribatge de salut mental, en aquesta població.

Metodologia:

Estudi prospectiu de cohorts analític, realitzat en sis centres d'atenció primària de MT. Es van incloure un total de 335 gestants tal i com vam obtenir en el càlcul mostral a partir de la prevalença de problemes de salut mental en embarassades. Les participants van ser reclutades consecutivament a les 12 setmanes de gestació (SG) i seguides en tres moments diferents: 12-14SG, 29-30SG i 4-6 setmanes postpart, en el període comprès entre juliol de 2018 i juliol de 2020 .

Es va recollir informació sociodemogràfica, clínica, de salut mental i sobre antecedents obstètrics. Van completar un cribatge de salut mental a la setmana 12-14SG que consistia en dues preguntes de l'escala de trastorns d'ansietat generalitzada (GAD-2) i les dues preguntes de l'Escala Whooley. Si aquesta detecció era positiva, la dona completava l'escala d'Edinburgh Postnatal Depression Scale (EDPS). A les 29-30 SG es va repetir el cribatge de salut mental, i a la 4a-6a setmana postpart es va completar l'EDPS.

Es va realitzar un estudi descriptiu amb mitjanes i desviacions estàndard (DE) per les variables contínues, i amb freqüències i percentatges per les variables categòriques. Per estudiar els factors de risc associats a l'ansietat materna es va utilitzar el test t-Student o Chi-quadrat segons tipus de variables (utilitzant proves no paramètriques en els casos adients). Es va realitzar una regressió logística per estudiar les variables associades de forma independent a l'ansietat.

Es va utilitzar el programa estadístic SPSS v23.0 (SPSS, an IBM company, Chicago, Illinois, USA).

Resultats:

Es van incloure inicialment un total de 335 gestants, les característiques sociodemogràfiques, clíniques i obstètriques de les quals es recullen a la taula 1.

Prevalença:

El 53,4% del total de la mostra va donar positiu al cribatge d'ansietat i depressió durant la primera visita de les 12-14SG; d'aquestes, un 19% van ser positives en el EDPS, motiu pel qual el 23,9% van ser derivades per atenció psicològica/psiquiàtrica.

Durant la visita de les 29-30SG un 36% de les gestants foren positives en el cribatge, de les quals un 18% van ser derivades per atenció psicològica/psiquiàtrica per EDPS positiu.

Respecte el postpart, un 9% de les puèrperes restants de la nostra sense cribatge previ positiu va donar positiu a l'EDPS.

Factors de risc:

Els factors més rellevants associats al cribratge positiu per a la depressió prenatal o l'ansietat durant l'embaràs que apareixen a partir del primer trimestre de l'embaràs, es repeteixen sistemàticament durant tot l'embaràs i es mantenen en el període postpart. Aquests van ser: antecedents de depressió [(12-14SG 15,6% $p < 0,001$) (29-30SG 17,3% $p = 0,005$) (postpart 69,2% $p < 0,001$)], antecedents d'ansietat [(12-14SG 27,9% $p < 0,001$) (29-30SG 35,5% $p < 0,001$) (postpart 50% $p < 0,001$)] maltractament [(12-14SG 11,2% $p < 0,001$) (29-30SG 11,8% $p = 0,002$) (postpart 76,9% $p = 0,004$)] i problemes de relació amb la parella [(12-14SG 7,8% $p = 0,014$) (29-30SG 10,0% $p = 0,003$) (postpart 73,1% $p < 0,001$)]. Veure taula 2 pels factors de risc associats a cribratge i EDPS positius identificats en la regressió logística.

Conclusió:

L'antecedent de depressió i ansietat materna són els dos factors de risc per desenvolupar un trastorn de salut mental durant l'embaràs. Considerant la prevalença d'aquests trastorns en el nostre medi sembla justificada la necessitat del paper de la llevadora en el cribratge de la salut mental a fi d'oferir un seguiment emocional i psicològic adequat.

Taula 1. Característiques sociodemogràfiques, clíniques i obstètriques de la mostra

VARIABLES SOCIODEMOGRÀFIQUES	Mitjana (DE) / n(%)
Edat	32,0 (18,0-45,0)
Nucli familiar de convivència	
Viu en parella	140 (41,8%)
Parella i fills	161 (48,1%)
Viu amb els pares	11 (3,3%)
Viu amb els pares i fills	8 (2,4%)
Viu sola amb els fills	2 (0,6%)
Viu amb la parella i fills de la parella	1 (0,3%)
Viu sola	1 (0,3%)
Altres	11 (3,3%)
País d'origen	
Espanya	229 (68,4%)
Altres	106 (31,6%)
Nivell d'estudis	
Analfabeta / sense estudis / estudis primaris	66 (19,8%)
Estudis secundaris	151 (45,2%)
Estudis universitaris	117 (35,0%)
Situació laboral	
Treballadora especialitzada / Empresària	147 (44,3%)
Treballadora no qualificada	90 (27,1%)
Treballadora de la llar	52 (15,7%)
Atur	38 (11,4%)
Estudiant	5 (1,5%)
Ingressos de la parella	310 (92,8%)
Paritat	
Nul·lípara	178 (53,1%)
Múltipara	157 (47,9%)
Òvid fetal previ	2 (0,6%)
Experiència part traumàtic anterior	27 (8,1%)
Embaràs planificat	254 (75,8%)
Risc gestació actual	
Baix	144 (43,0%)
Mig	75 (22,4%)
Alt	92 (27,5%)
Molt alt	23 (6,9%)
Desconegut	1 (0,3%)
Avortaments previs	79 (23,6%)
Interrupcions voluntàries de l'embaràs (IVE)	46 (13,7%)
Interrupcions per causes mèdiques (ILE)	8 (2,4%)
Cesària prèvia	37 (11,0%)
Part instrumentat previ	28 (8,4%)
Part eutòcic previ	102 (30,4%)
Gestació anterior de risc †	53 (15,8%)
Gestació anterior de molt risc ‡	13 (3,9%)
Gestació aconseguida per reproducció assistida	16 (4,8%)
Fecundació in vitro	13 (3,9%)
Inseminació artificial	3 (0,9%)
Fumadora	39 (11,6%)
Nº cig/dia	5 (1-15)
Tractaments psiquiàtrics / psicològics previs	62 (18,5%)
Hospitalització per problemes de salut mental	7 (2,1%)
Maltractament	22 (6,6%)

Taula 2. Factors de risc associats a cribratge i EDPS positius

